

Fylkesmannen i Telemark

Miljøvern avdelingen

Saksbehandler, innvalgstelefon

Guri Ravn, 35 58 61 71

Kontrollrapport

Kontrollrapport nummer:	2014.002.I.FMTE
Saksnummer:	2014/226
Dato for kontroll:	12.02.2014

Informasjon om kontrollert virksomhet:

Navn:	Tine SA avd. Haukeli	Bedriftsnr.:	974 084 309
Postadresse:	Storegutvegen 169, 3895 Edland	Foretaksnr. (morselskap):	947 942 638
Besøksadresse:	Storegutvegen 169, Haukeli i Vinje	Telefon/ e-post:	35 08 41 13 / 975 81 791 hans.nesheim@tine.no
Bransjenr. (NACE-kode):	10.510 produksjon av meierivarer	Kommunenr / kommune.:	0834/Vinje
		Anleggsnr.:	0834.0006.01

Tilstede under kontrollen:

Fra virksomheten:	Hans Nesheim og Jon Holstad (Bård Øyen og Øyvind Gunnvaldjord var med på deler av kontrollen)	Fra Fylkesmannen:	Guri Ravn
-------------------	--	-------------------	-----------

Kontrollomfang:

Kontrollen er ikke en uttømmende kontroll innen Fylkesmannens tilsynsområde, men er avgrenset til:

- Oppfølging av tillatelsen til virksomhet etter forurensningsloven, spesielt utslipp til vann
- Håndtering av farlig avfall (lagring, merking, deklarerer, levering etc.)
- Oppfølging av disse temaene i internkontrollen

Kontrollrapportens innhold:

Rapporten beskriver de avvik som ble påvist under kontrollen i forhold til:

- Avfallsforskriften
- Forurensningsforskriften
- Internkontrollforskriften
- Tillatelsen til virksomhet etter forurensningsloven

Resultater fra kontrollen

Fylkesmannen avdekket 3 avvik* under kontrollen. Det er gitt ikke anmerkning. Se nærmere omtale inni rapporten.

Oppfølging etter kontrollen

Det vises til frister for tilbakemelding i denne rapportens oversendelses brev.

Skien
sted

20.02.2014
dato

Guri Ravn

Fylkesmannen i Telemark

(etter fullmakt, rapporten er godkjent elektronisk og har derfor ingen underskrift)

* Avvik og anmerkning er definert på side 2 i rapporten

Definisjon - avvik:

Overtredelse av krav fastsatt i eller i medhold av helse-, miljø- og sikkerhetslovgivningen (for eksempel overtredelse av krav i forurensningsloven og/eller produktkontrollloven og/eller forskrifter hjemlet i disse eller krav og vilkår fastsatt i utslippstillatelsen.)

Definisjon - anmerkning:

Et forhold som tilsynsetatene mener det er nødvendig å påpeke for å ivareta helse, miljø og sikkerhet, men som ikke omfattes av definisjonen for avvik.

Informasjon om kontrollgebyr:

Fylkesmannen kan fastsette gebyrer for arbeid med tillatelser og kontroller, jf forurensingsforskriftens kapittel 39. Nærmere informasjon om dette kan fås via <http://lovdata.no/for/sf/md/td-20040601-0931-103.html>. Se vedtak om gebyr i oversendelsesbrevet.

Informasjon om vedtak om tvangsmulkt:

Dersom Fylkesmannen ikke mottar den skriftlige tilbakemeldingen innen den fristen som er fastsatt, har vi mulighet for å fatte vedtak om tvangsmulkt. Vedtak om tvangsmulkt fattes med hjemmel i forurensningsloven § 73 og/eller produktkontrollloven § 13. En eventuell tvangsmulkt kan fastsettes som et engangsgebyr eller et løpende dagsgebyr som gjelder så lenge en tilbakemelding, som godtgjør at avvik kan lukkes, ikke er mottatt.

Aktuelt regelverk:

Aktuelle hjemler for avvik som avdekkes gjennom kontrollen finnes i følgende regelverk:

- Forskrift om systematisk, helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), av 6. desember 1996 med senere endringer
- Lov om forurensinger og om avfall (forurensningsloven), av 13. mars 1981, med senere endringer
- Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall (avfallsforskriften), kapittel 11 Farlig avfall, av 1. juni 2004, med senere endringer
- Lov om kontroll med produkter og forbrukertjenester (produktkontrollloven) av 09.01.1977 med senere endringer
- Forskrift om begrensning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften), av 07.01.2004 med senere endringer
- Tillatelse til virksomhet etter forurensningsloven, datert 12.04.96 sist endret 29.04.96

Se lover og forskrifter på Miljødirektoratet sin hjemmeside www.miljodirektoratet.no eller via www.regelhjelp.no.

Avvik

Det ble funnet følgende avvik under Fylkesmannens kontroll:

Avvik 1: Håndteringen av farlig avfall er ikke tilfredsstillende

Avvik fra: Avfallsforskriftens § 11- 8

Grunnlag for avviket: Virksomheten har ikke overholdt leveringsplikten

Kommentarer:

Virksomheten har levert farlig avfall til godkjent mottak nokså jevnt, men enkelte ganger er det godt mer enn ett år mellom leveringene.

Fylkesmannens forventninger til virksomhetens oppfølging og tilbakemelding:

Fylkesmannen forutsetter at virksomheten levere alle typer farlig avfall til godkjent mottak minst engang i året. Se avvik 2 for krav om tilbakemelding.

Avvik 2: Virksomheten har mangelfull internkontroll

Avvik fra: Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), § 5 pkt. 7

Grunnlaget for avviket er beskrevet nedenfor (avviket er ikke basert på en fullstendig gjennomgang av internkontrollen).

Grunnlag for avviket:

Rutinene for håndtering av farlig avfall er mangelfulle.

Kommentarer:

Virksomheten har skriftlige rutiner for håndtering av farlig avfall, men rutinen mangler opplysninger om krav om årlig levering av farlig avfall og beskrivelsene av lagring av farlig avfall før levering er mangelfull.

Fylkesmannens forventninger til virksomhetens oppfølging og tilbakemelding:

Oppdaterte rutiner for håndtering av farlig avfall skal sendes Fylkesmannen innen fristen.

Rutinene skal blant annet sikre at:

- virksomheten har oversikt over alle typer farlig avfall som oppstår, og i den forbindelse vurderer hvilke produktrester som må håndteres som farlig avfall.
- alt farlig avfall blir lagret i dertil egnede og merkede beholdere
- alt farlig avfall lagres slik at lekkasje eller søl ikke medfører forurensning
- alt farlig avfall er sikret mot tilgang fra uvedkommende
- alt farlig avfall blir levert til godkjent mottak minst en gang i året
- alt farlig avfall blir deklarerert på standard deklarasjonsskjema ved levering til godkjent mottak, og at virksomhetens del av deklarasjonsskjema oppbevares som dokumentasjon.

Avvik 3: Virksomhetens utslippskontroll er mangelfull

Avvik fra: Tillatelsen til virksomhet etter forurensningslovens, vilkår 7 om fast utslippskontroll Forskrift om systematisk helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid i virksomheter (internkontrollforskriften), § 5 pkt. 7

Grunnlag for avviket:

Virksomheten har ikke utarbeidet et helhetlig måleprogram som sikrer at utslippskontrollen er i tråd med tillatelsen og gjeldende regelverk.

Kommentarer:

Virksomheten har en rutine for «Bestemmelse av KOF», men denne er ikke tilstrekkelig for å sikre at utslippskontrollen er i tråd med tillatelsen. Virksomheten hadde ikke oversikt over usikkerheten i vannmengdemålingene og prøvetakingen. Det analyseres ikke på konsentrasjonen av KOF. Kvaliteten på analysene er ikke dokumentert.

Virksomheten har hatt flere overløpsutslipp til kommunalt nett av bl.a. melk og myse. Disse er avviksbehandlet og dokumentert med er ikke tatt med i beregningene av årlig utslipp til vann.

Fylkesmannens forventninger til virksomhetens tilbakemelding:

Fylkesmannen har bestemt at tillatelsen til virksomhet etter forurensingsloven skal revideres. I den nye tillatelsen kan det bli aktuelt å endre krav til utslipp og vil det bli satt krav om utarbeidelse av måleprogram. Vi viser her til vårt brev av 20.02.14. Vi har derfor ikke i kontrollrapporten redegjort i detaljer for våre forventninger og krav til utslippskontroll og måleprogram. Det er derfor heller ikke nødvendig med tilbakemelding på avvik 3 i forbindelse med oppfølging av kontrollrapporten. Dette vil bli fulgt opp i forbindelse med revidering av tillatelsen. Vi vil imidlertid påpeke at det er bedriftens ansvar å ha kontroll på sine utslipp og overholde gjeldende tillatelse inntil ny revidert tillatelse er vedtatt.

Andre forhold

Virksomheten opplyser at de har et sandfang i hallen der tankbilene tømmes og vaskes. Sandfanget tømmes en gang i året av et firma med sugebil, men virksomheten vet ikke hvordan massene fra sandfanget blir håndtert av firmaet. Virksomheten har heller ikke dokumenter eller gjort en vurdering av om massene er forurenset. Det påligger virksomheten å ha oversikt over hva slags avfall de produserer og sørge for at dette håndteres i tråd med gjeldende regelverk,

ANNEN NYTTIG INFORMASJON:

Informasjon om farlig avfall og kjemikalier

Farlig avfall inneholder helse- og miljøfarlige kjemikalier som ikke skal håndteres sammen med forbruksavfall fordi det kan medføre alvorlige forurensninger eller fare for skade på mennesker eller dyr. Farlig avfall på avveier kan føre til at miljøgifter spres og hopper seg opp i naturen. Spredningen kan skje gjennom forurenset sigevann fra deponier eller gjennom utslipp av forurensete avgasser, slagg eller aske fra forbrenningsanlegg. Dersom farlig avfall kommer ut i avløpsnett, kan det gjøre at Kloakkrensaneanleggene ikke fungerer som de skal slik at mer forurensning kommer ut i sjø og vassdrag. "Forskrift om gjenvinning og behandling av avfall" (avfallsforskriften) har i kapittel 11 regler for farlig avfall. Her er det regler for forsvarlig oppbevaring med videre av farlig avfall (§ 11-5), krav om tillatelse (§ 11-6 og § 11-7), leveringsplikt (§ 11-8), deklareringsplikt (§ 11-12) og tilsyn (§ 11-15). I tillegg fins regelverk knyttet til bestemte typer farlig avfall. Dette gjelder blant annet for batteri, spillolje, oljeholdig avløpsvann, PCB-holdig avfall som kondensatorer og isolerglassvinduer og lignende. Informasjon om hvilke kjemikalier som er regulerte/forbudte fins i forskrift om begrenning i bruk av helse- og miljøfarlige kjemikalier og andre produkter (produktforskriften) og i Reach regelverket. Reguleringer fins blant annet på bromerte flammehemmere, kortkjedede klorparafiner, kadmiumforbindelser, nonyl- og oktylfenol og deres etoksilater.

Det finnes lenker til aktuelle lover og forskrifter på Miljødirektoratets hjemmeside www.miljodirektoratet.no eller via www.regelhjelp.no

Informasjon om internkontroll (HMS)

Internkontroll (HMS) er et system med oversikter, rutiner og dokumentasjon som skal sikre og dokumentere at virksomheten overholder kravene som er satt i helse-, miljø og sikkerhetslovgivningen. Ved utarbeidelse av et slikt system skal virksomheten systematisk gå igjennom alle ledd av driften og kartlegge risikoen i forhold til de ansattes helse og sikkerhet samt påvirkningen på ytre miljø. Innen forurensningsområdet vil det blant annet gjelde oppbevaring av alle typer avfall og farlig avfall, levering av avfall og farlig avfall til godkjent mottak, eventuelle utslipp fra virksomheten til jord luft og vann samt støy og lukt, innkjøp, oppbevaring og bruk av kjemikalier. Det systematiske helse-, miljø- og sikkerhetsarbeidet skal tilpasses forholdene i virksomheten, og omfanget vil følgelig variere fra virksomhet til virksomhet. Viktige faktorer her er risikobildet og antall ansatte.

Informasjon om substitusjonsplikten

Produkter som inneholder helse- og miljøfarlige kjemikalier kan forårsake skader på naturen og på menneskers helse. De som bruker slike produkter i yrkesmessig sammenheng har plikt til å finne ut om det finnes alternative produkter/kjemikalier som forårsaker mindre skade på naturen og menneskers helse som kan benyttes. Denne plikten gjelder både for brukere i privat og offentlig sektor, og i produksjonsvirksomheter og i tjenesteytende virksomheter.

Informasjon om noen av dine plikter som produksjons- eller tjenesteytende virksomhet når det gjelder håndtering av kjemikalier, avfall og farlig avfall:

- Virksomheter skal ha oversikt over hvilke kjemikalier/kjemiske produkter som benyttes.
- Virksomheten skal ha oppdaterte sikkerhetsdatablader for alle kjemikalier/kjemiske produkter som benyttes.
- Virksomheten skal dokumentere at det systematisk gjøres vurderinger av kjemikaliene/kjemiske produktene de bruker med tanke på å bytte ut helse- og miljøfarlige kjemikalier/kjemiske produkter med mindre farlige kjemikalier og kjemiske produkter jf. produktkontrollen.
- Virksomheten skal levere alt farlig avfall til godkjent mottak.
- Virksomheten skal levere alt farlig avfall til godkjent mottak minst en gang hvert år når den totale mengden farlig avfall overstiger 1kg pr år.
- Virksomheten skal ved levering av farlig avfall fylle ut deklarasjonsskjema og oppbevare dette skjemaet som dokumentasjon på at avfallet er deklarerert og levert til godkjent mottak.
- Virksomheten skal oppbevare farlig avfall på en sikker måte, med sikring mot uvedkommende (barn, dyr etc.) og ytre påvirkning som vær og vind og med mulighet for oppsamling ved evt. uhell og spill. Avfallet skal være synlig merket.